

Näringsdepartementet

Post- och telestyrelsen
Box 5398
102 49 Stockholm

Uppdrag att genomföra ett pilotprojekt i syfte att främja utveckling av en nationell språkinfrastruktur för talbaserade tjänster

Regeringens beslut

Regeringen uppdrar åt Post- och telestyrelsen (PTS) att genomföra ett pilotprojekt för att utreda förutsättningarna för utveckling och finansiering av en heltäckande nationell språkresursbank samt att ta fram en begränsad prototyp av en sådan språkresursbank i syfte att främja utveckling av nationell språkinfrastruktur för talbaserade tjänster.

Uppdraget omfattar följande aktiviteter.

- Utveckling av en prototyp för en språkresursbank som kan användas för testning av direkttextning av tv-program.
- Analys av nuläget, framåtblickande analys av den kommersiella utvecklingen avseende språkteknologisk infrastruktur på svenska samt analys av kommersiella och offentliga aktörers intresse av att använda en nationell språkresursbank som bas för utveckling av produkter och tjänster för personer med funktionsnedsättning.
- Beskrivning av samhällsnyttan av en nationell språkresursbank ur ett tillgänglighetsperspektiv.
- Analys och förslag om en möjlig framtida organisation och förvaltning samt finansiering av utvecklingen av en nationell språkresursbank mot bakgrund av erfarenheterna av pilotprojektet. I detta ingår också analys och förslag om förvaltning av den framtagna prototypen. I analysen ska PTS uppdrag enligt instruktion och anslagsändamålet för anslag 2:2 Ersättning för särskilda tjänster till funktionshindrade inom utgiftsområde 22 Kommunikationer särskilt beaktas.
- Överlämning av den genom aktuellt uppdrag framtagna prototypen till den myndighet eller motsvarande som ovanstående analys föreslår.

De förslag som lämnas ska vara konkurrensneutrala och förenliga med EU:s statsstödsregler.

En viktig utgångspunkt för pilotprojektet är att en nationell språkresursbank ska kunna vara öppen för aktörer som vill använda den som bas för produkt- och tjänsteutveckling eller som vill vidareutveckla databasen.

Pilotprojektet ska bidra till att främja och stödja utveckling av språkteknologi som ökar tillgängligheten till information, särskilt för personer med funktionsnedsättning.

PTS ska genomföra uppdraget i nära dialog med Institutet för språk och folkminnen (ISOF), Sveriges Television AB (SVT), intresseorganisationer inom funktionshindersområdet och andra relevanta aktörer.

Pilotprojektet ska samordnas av PTS, i enlighet med myndighetens uppdrag att öka tillgängligheten inom it och elektronisk kommunikation för personer med funktionsnedsättning. Pilotprojektet ska genomföras under perioden 19 juni 2014 till och med 31 mars 2016.

Pilotprojektet kan avbrytas vid den för pilotprojektet upprättade projektplanens angivna milstolpar om det vid dessa framkommit hinder att genomföra hela projektet.

Uppdraget ska finansieras med 10 miljoner kronor av det under utgiftsområde 22 Kommunikationer uppförda anslaget 2:2 Ersättning för särskilda tjänster till funktionshindrade, anslagsposten 1 Ersättning för särskilda tjänster för personer med funktionsnedsättning vilken disponeras av PTS.

Uppdraget ska redovisas till Regeringskansliet (Näringsdepartementet och Kulturdepartementet) senast den 31 mars 2016. PTS ska då även redovisa de kostnader myndigheten haft för uppdraget.

Skälen för regeringens beslut

I propositionen Bildning och tillgänglighet – radio och tv i allmänhetens tjänst 2014–2019 (prop. 2012/13:164) lyfter regeringen fram att en utveckling av en nationell språkinfrastruktur för talbaserade tjänster främjar och stödjer vidareutvecklingen av språkteknologi som ökar tillgängligheten för personer med funktionsnedsättning. Vidare aviserar regeringen i samband med detta att PTS ska få i uppdrag att i samråd med ISOF och SVT starta ett pilotprojekt för detta arbete.

Bakgrund

Regeringen uppdrog 2011 åt ISOF att ta fram ett beredningsunderlag för att utveckla formerna för drift och samordning för en nationell språkdatabank (dnr Ku2011/860/KA).

Uppdraget gavs mot bakgrund av att diskussioner förts mellan olika aktörer bl.a. PTS och SVT om behovet av att en nationell språkresursbank med öppet tillgängliga språkdatabaser etableras. Målet med etableringen skulle vara att öka tillgängligheten till information för alla. Utvecklandet av en nationell språkinfrastruktur för talbaserade tjänster skulle bl.a. främja och stödja vidareutvecklingen av språkteknologi som ökar tillgängligheten för personer med funktionsnedsättning.

Benämningen språkdatabank som användes i ovan nämnda uppdrag förtydligas i aktuellt uppdrag med språkresursbank. Med en språkresursbank avses, enligt ISOF:s rapport *Infrastruktur för språken i Sverige Förslag till nationell språkinfrastruktur för det digitala samhället*, en databank för lagring och distribution av språkresurser. Förutom språkliga data (text, tal och multimodala data) kan innehållet bestå av andra språkresurser som lexikon, språkbeskrivningar samt olika basverktyg för att märka upp språkligt material med grammatisk information m.m. och för att analysera och bearbeta materialet.

Uppdraget utfördes i samråd med flera berörda aktörer, bl.a. PTS och SVT. I uppdraget ingick att ta fram en behovsanalys och kostnadsberäkning för projektet, undersöka vilka tillgängliga tjänster som kan användas samt lämna förslag till långsiktig finansiering av språkresursdatabanken. Bland förslagen som redovisades av ISOF den 29 februari 2012 återfanns förslag om att stegvis etablera en nationell språkinfrastruktur för talbaserade tjänster (dnr Ku2012/413/KA). Beredningen av ISOF:s rapport i Regeringskansliet resulterade i behov av utredning i form av ett pilotprojekt, vilket aviserades i regeringens proposition *Bildning och tillgänglighet – radio och tv i allmänhetens tjänst 2014–2019* (prop. 2012/13:164).

Angående textning i tv och nyttan av en nationell språkresursbank föreslår regeringen i propositionen *Bildning och tillgänglighet – radio och tv i allmänhetens tjänst 2014–2019* (prop. 2012/13:164) att kraven på tillgänglighet höjs för SVT och UR inför tillståndsperioden 2014–2019.

För att det ska bli möjligt att texta samtliga program på svenska, vilket är ett önskvärt mål, behövs teknik för taligenkänning som omvandlar tal till text.

På regeringens vägnar

Anna-Karin Hatt

Jessica Steinmetz

Kopia till

Socialdepartementet/FST
Finansdepartementet/BA
Näringsdepartementet/ITP och MK
Institutet för språk och folkminnen
Sveriges Television AB
Myndigheten för delaktighet
Myndigheten för radio och tv
Statens kulturråd
Myndigheten för tillgängliga medier
Göteborgs Universitet
Sveriges Kommuner och Landsting
Hörselskadades Riksförbund
Lika Unika